

.....
(vizsgáló olvasható neve)

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

Az alábbi minta feladatsor az Értékpapíripiaci szakügyintéző szakképzésben érdekeltek tájékoztatására szolgál, s egy lehetséges példasort ad a szakmai vizsgára történő eredményes felkészítés érdekében. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a szakmai vizsgán a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeivel összhangot mutató más feladatok is előfordulhatnak!

T

Írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgarészhez rendelt követelménymodul azonosítója, megnevezése:

2006-06 Értékpapír-piaci szakmai feladatok

A vizsgarészhez rendelt vizsgafeladat megnevezése:

1. vizsgafeladat: Értékpapírjog és szabályozás alkalmazása. Befektetési termékek kvantitatív elemzése: az értékpapírszámtan alapjai, a tőkepiaci értékpapírok értékelése, valamint a határidős termékek és opciók témakörökből számonkérés

Változat: MINTATÉTEL

Kidolgozási idő:

180 perc

Szakképesítés OKJ azonosítója és megnevezése: **55 343 01 Üzleti szakügyintéző**

A szakképesítés-elágazás OKJ azonosítója: **55 343 01 0010 55 02**

A szakképesítés-elágazás megnevezése: **Értékpapíripiaci szakügyintéző**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

.....
(vizsgázó olvasható neve)

55 343 01 0010 55 02 Értékpapírpiaci szakügyintéző
2006 -06 Értékpapír-piaci szakmai feladatok követelménymodul
1. vizsgafeladat

Változat: MINTATÉTEL

Kidolgozási idő: **180 perc**

	A kérdés típusok pontszámai							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Összesen
Elérhető pontszám	25	20	27	28	25	20	27	100
Elért pontszám								
„Megfelelt eredmény”-hez szükséges minimális %pont	60		Minősítés az elért pontszám alapján %-ban					*
								**

* értékelés %-ban; ** megfelelt, nem felelt meg

A JELEN VIZSGAFELADAT VIZSGARÉSZEN BELÜLI ARÁNYA 60%.

Javító tanár neve: ..... Aláírása :..... 2011..... hó.....nap

Vizsgaelnök (esetleges) észrevételei, módosító javaslatai és ezek indoklásai:

Vizsgaelnök megbízó levelének száma:.....

Szóbeli vizsga dátuma:..... 2011. .... hó .... nap

.....
Vizsgaelnök neve

.....
aláírása

FIGYELEM!

Csak a Segédeszközök gyűjteményében található eszközök használhatók! A ceruzával írt részek nem értékelhetők! Csak a kiadott feladatlapon dolgozzon!

I. FELELETVÁLASZTÁS

Tegyen X-et az 1-15. számú kérdésekre Ön által adott A, B, C illetve D válaszok szerint (minden kérdésre csak egy helyes válasz van)! Szerezhető pontszám: 1-10. kérdéseknél kérdésenként 1-1 pont, 11-15. kérdéseknél kérdésenként 3-3 pont.

25 p	

	A	B	C	D
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

1) A portfólió fogalmának alkalmazása lehet:

- a) egy darab diszkontkincstárjegy, amely egyetlen befektetésnek tekinthető
- b) kötvényekből és/vagy részvényekből álló együttes, amely egyetlen befektetésnek tekinthető
- c) betéti számla, amely egyetlen befektetésnek tekinthető
- d) 1 darab kötvény, amely egyetlen befektetésnek tekinthető

1 p	

2) Melyik fogalom a helyes?

- a) A piaci kockázat vagy szisztematikus kockázat nem diverzifikálható
- b) A piaci kockázat vagy szisztematikus kockázat diverzifikálható
- c) Az egyedi kockázat nem diverzifikálható
- d) Nincs egyedi kockázat, csak piaci kockázat

1 p	

3) A ciklikus részvények jellemzője, hogy:

- a) a hozadékok a gazdasági ciklus alatt nem keletkeznek
- b) a hozadék a gazdasági ciklussal ellentétesen keletkezik
- c) a részvénynek a gazdasági ciklusban egyáltalán nem keletkezik hozadéka
- d) a hozadék a gazdasági ciklussal azonos rendszerben keletkezik

1 p	

4) Mit jelent az opció?

- a) Értékpapírvásárlást a megkötött szerződés feltételei szerint
- b) Értékpapíreladást a megkötött szerződés feltételei szerint
- c) Jog szerzését opciós díj fejében a szerződés feltételei szerint
- d) Árupiaci ügyletben részvételt szerződés szerint

1 p	

5) Esedékes annuitás olyan pénzáramlás sorozat, amelynél

- a) a ki, vagy befizetések folyamatosan történnek,
- b) a kifizetések vagy befizetések a periódus elején történnek,
- c) a ki, vagy befizetések a periódus végén történnek
- d) a ki, vagy befizetések előre meghatározott időpontokban történnek.

1 p	

6) A spot ügylet olyan konverzió, amelynek értéknapja:

- a) az ügylet megkötésének időpontja,
- b) az ügylet megkötésének időpontja utáni első munkanap,
- c) az ügylet megkötésének időpontja utáni második munkanap,
- d) az ügylet megkötése utáni második nap.

1 p	

7) A közraktári jegy része

- a) záloglevél
- b) zálogjegy
- c) letéti jegy
- d) vagyonjegy

1 p	

8) CML – Capital Market Line:

- a) tőkepiaci egyenes, amely a piaci kockázatot mutatja
- b) értékpapíripiaci egyenes, amely a kockázat és hozam összefüggéseit mutatja
- c) a tőkepiacon az árfolyamváltozást jelző mutató
- d) tőkepiaci egyenes, amely a kockázatmentes pontból a „H” piaci portfólióba húzott regressziós egyenest jelenti

1 p	

9) ATM – At the money, ahol az opció kötési árfolyama megegyezik azonnali árával,

- a) azonnali lehívása a jogosult számára az opciós díj jelenértékének megfelelő veszteséget ad,
- b) azonnali lehívása a jogosult számára nem okoz veszteséget,
- c) azonnali lehívása a jogosult számára a kötés időpontjában kifizetett opciós díj összegének megfelelő veszteséget eredményez,
- d) azonnali lehívása a jogosult számára a kifizetett opciós díj összegének megfelelő eredmény elérését jelenti.

1 p	

10) Értékpapír nettó vevő az a tőzsdetag, aki

- a) a T napon valamely értékpapírból többet vett, mint eladott,
- b) a T napon több értékpapírt adott el, mint vett,
- c) a T napon a vételi árfolyam kedvező lehetőségeit használja ki,
- d) a T napon a piacon a legnagyobb tételben vásárolt adott értékpapírból

1 p	

11) A jövőérték számítás szerint

- a) 10 000,- e Ft egyszerű kamata 10 %-os éves kamattal egyenlő ennek a kamatos kamatozással számított összegével, azaz 1000,- e Ft
- b) 10 000,- e Ft 10 %-os éves kamat esetén még egy éves periódus esetében sem ad azonos összeget egyszerű és kamatos kamatozással számítva,
- c) 10 000,- e Ft egyszerű és kamatos kamatozással számítottan, negyedévenkénti tőkésítéssel azonos eredményt ad az első év végére,
- d) 10 000,- e Ft egyszerű és kamatos kamatozással számítottan, havi tőkésítéssel azonos eredményt ad az első év végére.

3 p	

12) A nyitóár a kereskedési napon

- a) „TAO” részvélynél 6 000,- HUF, ami az előző napi utolsó ár, amelyet átkönyvelnek (áthozat) a következő napra,
- b) az adott tőzsdei napon a „TAO” részvény eladója által bejelentett 8 000,- HUF eladási ár,
- c) az adott tőzsdei napon a bróker által „TAO” részvényre elméleti számítással kialakított 7 800,- HUF, ami az előző napi átlagár,
- d) a nap első kötési árfolyama „TAO” részvény esetében, ami 8 200,- HUF.

3 p	

13) Lehívja-e az opciót ha egy részvényre számítva az opciós díj 90 HUF, a spot árfolyam 6 100,- HUF, de az opció lejáratakor 6 400,- HUF. Az európai vételi opció kötési árfolyama 6 200,- HUF. (Az időértéktől eltekintünk)

- a) vételi opció értéke $6400 - 6200 = 200$ HUF, azaz $200 - 90 = 110$ Ft nyereség az opció lehívásakor, azaz hívjuk az opciót,
- b) vételi opció értéke $6400 - 6200 = 200$ HUF, azaz $200 - 90 = 110$ Ft veszteség az opció lehívásakor, azaz nem hívjuk le az opciót,
- c) az opciós díj 90 HUF részvényenként, ez önmagában lényeges veszteséget okoz,
- d) vételi opció értéke $6400 - 6200 = 200$ HUF, azaz $200 + 90 = 290$ Ft nyereség az opció lehívásakor, azaz hívjuk az opciót,

14) A hausse spekuláció esetében

3 p	

- a) a spekuláns arra számít, hogy a piacon X termék ládánkénti ára 200,- Huf-ról 300,- HUF-ra emelkedik 3 hónappal későbbi időpontra,
- b) a spekuláns arra számít, hogy a piacon X termék ládánkénti ára 200,- Huf-ról 180,- HUF-ra csökken 3 hónappal későbbi időpontra,
- c) a spekuláns arra számít, hogy X termék ára a piac lényeges szélsőséges mozgása ellenére változatlan marad a három hónappal későbbi elszámolási időpontban,
- d) a spekuláció két egyszerű futures ügyletet köt, annak érdekében, hogy a lényeges, erős kétirányú árváltozás bármely változatánál pozitív eredményt érjen el a három hónappal későbbi elszámolási időszakban.

3 p	

15) Valamely arbitőr 10 000,- CAD felhasználásával szeretne arbitrázs ügylettel nyereséget szerezni, melyik piacon vegyen eurot, hogy nyeresége legyen, ha a jegyzés a következő: New-York 1 EUR = 0,6 CAD, és 1 GBP = 1,7 CAD, a GBP – EUR váltás keresztárfolyamon történik.

- a) EUR-t vesz New-Yorkban és eladja Frankfurtban, $10\ 000\ CAD = 16\ 667,- EUR,$
 $= 9\ 804,- CAD,$ azaz vesztesége keletkezik 196 CAD,
- b) EUR-t vesz New-Yorkban és eladja Frankfurtban, $10\ 000\ CAD = 16\ 667,- EUR,$
 $= 28334,- CAD,$ azaz hatalmas nyeresége keletkezik,
- c) EUR-t vesz Frankfurtban és eladja New-Yorkban, $10\ 000\ CAD = 17\ 000,- EUR,$
 $= 9\ 804,- CAD,$ azaz vesztesége keletkezik 196 CAD,
- d) EUR-t vesz Frankfurtban és eladja New-Yorkban, $10\ 000\ CAD = 17\ 000,- EUR,$
 $= 10\ 200,- CAD,$ azaz 200 CAD nyeresége keletkezik,

3 p	

II. IGAZ - HAMIS

Az alábbi állítások igazak, vagy hamisak, döntse el! Döntését írásban jelezze, és minden esetben indokolja is. Egy kérdés kettő pontot ér, ha a döntés és az indoklás is helyes. Bármilyen hiba esetén az adott kérdés nulla pont. Részpont nem adható!

1. A baisse spekuláns árák, árfolyamok csökkenésére számít.

Az állítás ....., mert

20 p	

2. A bruttó árfolyam a kötvények árazása során a felhalmozott kamatok összege.

Az állítás ....., mert

3. A csökkenő inverz hozamgörbe (inverted yield curve) a hozamok adott lejárat szerkezete, amelynél a hozam a lejáratral azonos irányban változik.

Az állítás ....., mert

4. Egyszerű swap ügylet (kupon swap, sima vanília) olyan megállapodás, amely szerint határozott időszakon belül a szereplők fix kamatfizetéseket cserélnek.

Az állítás ....., mert

5. Az értékpapírszámla olyan nyilvántartás, amelyet az értékpapír tulajdonos javára vezetnek az értékpapír hozadékáról.

Az állítás ....., mert

6. A jelzáloglevél hitelviszonyt megtestesítő értékpapír.

Az állítás ....., mert

7. A közkezhányad egy cég részvényeinek stratégiai befektetők kezében lévő része.

Az állítás ....., mert

8. Az opció jogokkal való kereskedés (adás-vétel).

Az állítás ....., mert

9. A fundamentális elemzés hosszú távra, a makropénzügyi környezet és a kibocsátók pénzügyi helyzete alapján végzett becslés.

Az állítás . . . . ., mert

10. Azonnali, vagy spot ügylet esetében nincs mód spekulációra.

Az állítás . . . . ., mert

III. SZITUÁCIÓS GYAKORLATOK

27 p	

1. Mutassa be a határidős devizaügyleteket és saját adatai segítségével mutassa be a határidős ügylet árának megállapítását, a prémium és diszkont kialakulását, jellemzőit, felhasználva a forward pont számítását és értékelését is!

Megoldás:

9 p	

2. Egy ügyfele nem érti a tőzsdeindex lényegét és szerepét. Magyarázza el neki, hogy mit értünk a tőzsdeindex fogalmán és térjen ki részletesen az állampapír-piaci indexekre is!

Megoldás:

9 p	

3. Egy ügyfél azzal a megbízással érkezik, hogy kamatlábswap ügyletre kíván megbízást adni. A megbízás átbeszélésekor kiderül, hogy az ügyfél eléggé hiányos ismeretekkel rendelkezik a swap ügyletek terén. Magyarozza el neki a swap fogalmát, jellemzőit és mutassa be a kamatlábswap mellett a devizaswap ügyletek jellemzőit, segítve az ügyfelet a tájékozódásban és a helyes döntés meghozatalában.

Megoldás:

9 p	

IV. SZÁMÍTÁSI FELADATOK

28 p	

1. Valamely M piaci portfólió valamint A és B részvények hozamainak variancia-kovariancia mátrixa a következő:

	M	A	B
M	64	56	72
A		100	36
B			144

A piaci portfólió várható hozama 16 %, az A részvény várható hozama 12 %.

a.) Határozza meg annak a portfóliónak a kockázatát, amelynél a portfólió értékének 30 %-át A, 70 %-át B papírba fektették,

b.) Határozza meg B részvény várható hozamát CAPM szerint.

Megoldás:

10 p	

2. Határozza meg a 3 hónapos euro-árfolyamot (X év június-augusztus időszakban) a következő információk alapján, és mutassa ki a forward pont segítségével a spot és határidős árfolyam különbségét (francia kamatszámítási napokkal számoljon):

s (spot EUR/HUF árfolyam) 270,46 HUF

3 hónapos HUF kamatláb 9,35 %

3 hónapos EUR kamatláb 1,572 %

Értékelje is a kapott eredményt.

Megoldás:

8 p	

3. Mekkora osztalékot fizetett ebben az évben (DIV_0) egy részvény és mekkora a kockázata (β), ha a

- kockázatmentes kamatláb 9 %,
- piaci portfólió hozama 11 %,
- osztaléknövekedés üteme 4 %
- részvény elvárt hozama 14 %, és
- árfolyam 8000,- HUF (P_0)

5 p	

Megoldás:

4. Valamely részvény árfolyama 6 500,- HUF, mennyisége 150 darab. Vételi jogot veszünk 75 000,- HUF-ért, hogy a lejárat időpontjában 6 000,- HUF-ért vehessünk részvényt darabonként. (Opciós díj időértékétől tekintsen el)

a.) Mekkora az opciós díj?

b.) Hogyan döntene, ha a spot árfolyam 5 000,- HUF, ill. ha 7 500,- HUF lenne? Számítással támassza alá döntését.

5 p	

Megoldás: